

Kvartalsrapport 1. kvartal 2019

VARIG FORSIKRING VALDRES – 957 497 683

Om selskapet

Varig Forsikring Valdres er et lokalt selvstendig forsikringselskap med arbeidsområde i kommunene Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang.

Varig Forsikring Valdres har Avtale om strategisk samarbeid (Hovedavtale) med Gjensidige Forsikring ASA og selger dennes forsikringer i Valdres. Varig Forsikring Valdres har egen konsesjon på brannforsikringer.

Varig Forsikring Valdres har kontorer i Gjensidigegården på Fagernes og på Valdrestunet i Bagn.

Sentrale nøkkeltall pr. første kvartal 2019

	Q1 2019	Q1 2018
Resultat før skattekostnad	7.178.986,-	1.376.615.-
Premieinntekter for egen regning	4.358.621,-	4.466.163.-
Forsikringsresultat	2.736.764,-	3.007.865.-
Skadeprosent inkl. avvikling	75,5 %	75,6 %
Finansresultat	4.442.222,-	-1.631.250,-

Hovedtrekk hittil i år:

(Tall i parentes angir beløpet eller prosenten for tilsvarende periode året før)

Selskapets resultat pr 31.03.2019 før skattekostnad beløper seg til 7,2 millioner kroner (1,4).

Resultatet av forsikringsvirksomheten beløper seg til 2,7 millioner kroner (3,00).

Forsikringsresultatet er MNOK 0,3 svakere enn samme periode i 2018. Hovedårsaken til dette er økte driftskostnader.

Første kvartal 2019 har vært preget av god stemning i finansmarkedene. Den globale inntjeningsveksten og den underliggende økonomiske veksten har vært god i de fleste regioner. Det er forventninger til fortsatt vekst, men en svakere veksttakt.

Egenkapital og Solvens

Selskapet beregner solvensmargin i henhold til Solvens II regelverket fastsatt av myndighetene. På samme måte beregnes hvor stor andel av selskapets kapital som bindes opp for å møte myndighetenes krav (bufferkapitalutnyttelse)

	Q1 2019	Q1 2018
Egenkapital	96.362.701,-	93 820.551
Solvensmargin	307 %	306,3 %

Forvaltning av finansielle eiendeler

Varig Forsikring Valdres har plassert midler i ulike typer fond, i tillegg til egne utlån, bankinnskudd og eiendommer, med den risiko dette kan innebære. Det er utarbeidet retningslinjer for finansielle plasseringer som er i tråd med gjeldende lovverk.

Selskapets investeringsportefølje omfatter alle investeringsmidler. Aktiva allokeringen i porteføljen ses i sammenheng med selskapets kapitalisering og risiko appetitt samt selskapets løpende risikostyring. Selskapets bygningsmasse er nesten fullt utleid. Netto driftsinntekter fra eiendomsdrift beløper seg til 0,3 MNOK pr q1 2019.

Investeringsporteføljen, inklusive eiendom, utgjorde, ved utgangen av kvartalet 109.400 millioner. Pr q 1 2018 utgjorde porteføljen 103.966,- millioner.

Styret er av den oppfatning at selskapet er godt rustet til å møte de utfordringer som markedet og konkurrentene utgjør, og forutsetningene for lønnsom og fortsatt drift er til stede.

Vedlegg:

Resultatregnskap og balanse

Fagernes 30.04.2019

Svein Granli

Styreleder

Anne Berit Strømmen Strand

Einar Lundstein

Berit Thorsrud

Leif Sørum

Laila Hilmen Hovi

Christian Blix-Nilsen

Daglig Leder

Resultatregnskap

Varig Forsikring Valdres

TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING

1.1.-31.03.2019

1.1.-31.03.2018

1.1.-31.12.2018

Premieinntekter

Opptjente bruttopremier	5.932.714	6.288.765	23.448.886
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier	-1.574.094	-1.822.603	-7.356.320
Sum premieinntekt for egen regning	4.358.621	4.466.163	16.092.566

Andre forsikringsrelaterte inntekter

	3.704.558	3.483.295	10.353.808
--	------------------	------------------	-------------------

Erstatningskostnader

Brutto erstatningskostnader	-1.451.729	-734.951	-12.397.383
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader	500.000	-17.720	3.621.479
Sum erstatningskostnader for egen regning	-951.729	-752.671	-8.775.904

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Salgskostnader	0	0	-3.297.696
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	-970.619	-1.109.070	-450.853
Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring	0	0	0
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	-970.619	-1.109.070	-3.748.549

Andre forsikringsrelaterte driftskostnader

	-3.404.067	-3.079.852	-10.911.342
--	-------------------	-------------------	--------------------

RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP

	2.736.764	3.007.865	3.010.580
--	------------------	------------------	------------------

IKKE-TEKNISK REGNSKAP

Netto inntekter fra investeringer

Inntekter fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper	0	0	0
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	70.010	98.920	1.202.402
Netto driftsinntekt fra eiendom	-1.014	-2.558	-427.887
Verdiendringer på investeringer	3.642.009	-1.472.759	-4.224.919
Realisert gevinst og tap på investeringer	898.701	-38.595	3.197.416
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader	-181.133	-216.258	-894.672
Sum netto inntekter fra investeringer	4.428.574	-1.631.250	-1.147.659

Andre inntekter

	13.648	0	48.243
--	---------------	----------	---------------

Andre kostnader

	0	0	0
--	----------	----------	----------

RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP

	4.442.222	-1.631.250	-1.099.416
--	------------------	-------------------	-------------------

PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD

	7.178.986	1.376.615	1.911.163
--	------------------	------------------	------------------

Skattekostnad

	-835.096	-681.739	-897.300
--	-----------------	-----------------	-----------------

RESULTAT FØR ANDRE RESULTATKOMPONENTER

	6.343.890	694.876	1.013.863
--	------------------	----------------	------------------

Andre resultatkomponenter

Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel	0	0	-1.718.967
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet	0	0	429.743
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet	0	0	-1.289.224

TOTALRESULTAT

	6.343.890	694.876	-275.361
--	------------------	----------------	-----------------

Balanse

Varig Forsikring Valdres

	31.03.2019	31.03.2018	31.12.2018
ØENDELER			
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendom	14 208 750	15 045 000	14 208 750
Eierbenyttet eiendom	1 867 806	1 538 000	1 538 000
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer	1 393 863	2 888 750	1 459 595
Andre finansielle eiendeler			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	40 525 648	36 895 286	35 738 853
Rentebærende verdipapirer	48 748 294	45 851 968	49 188 624
Utlån og fordringer	227 799	43 014	57 995
Andre finansielle eiendeler	514 500	514 500	514 500
Sum investeringer	107 486 661	102 776 518	102 706 317
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetn i skadefors.			
Gj.f.andel-ikke opptj. brto.premie	4 803 351	5 562 422	0
Gj.f.andel-brto erstatn. avsetning	7 426 692	3 287 493	6 926 692
Sum gj.f.andel avforsikringstekniske bruttoavsetninger	12 230 043	8 849 915	6 926 692
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	0	0	0
Andre fordringer	2 698 999	3 004 400	2 877 722
Sum fordringer	2 698 999	3 004 400	2 877 722
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	1 784 000	1 784 000	1 784 000
Kasse, bank	8 048 507	8 763 833	10 819 802
Eiendeler ved skatt	1 505 017	993 562	1 505 017
Pensjonsmidler	499 273	1 599 913	499 273
Sum andre eiendeler	11 836 797	13 141 309	14 608 093
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	862 500	585 938	862 500
SUM ØENDELER	135 115 000	128 358 079	127 981 323

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER**Opptjent egenkapital**

Fond mv.

Avsetning til naturskadefond	21.791.357	20.768.841	21.674.304
Avsetning til garantiordningen	1.065.433	1.052.888	1.065.433
Annen opptjent egenkapital	69.337.414	64.998.822	63.110.578
Andre fond	4.168.497	7.000.000	4.168.497
Sum opptjent egenkapital	96.362.701	93.820.551	90.018.811

Forsikringsforpliktelser brutto

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	11.456.011	11.889.199	10.748.385
Brutto erstatningsavsetning	16.959.753	9.239.645	16.602.213
Sum forsikringsforpliktelser brutto	28.415.765	21.128.845	27.350.598

Avsetninger for forpliktelser

Pensjonsforpliktelser	375.456	397.326	383.931
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	-534.630	2.209.535	999.643
Forpliktelser ved utsatt skatt	0	0	0
Andre avsetninger for forpliktelser			
Sum avsetninger for forpliktelser	-159.174	2.606.861	1.383.574

Forpliktelser

Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	3.188.722	3.692.512	0
Forpliktelser til kredittinstitusjoner	0	583.315	116.647
Avsatt ikke betalt utbytte	3.081.885	3.500.000	3.081.885
Andre forpliktelser	3.355.432	2.226.290	5.182.532
Sum forpliktelser	9.626.039	10.002.117	8.381.064

Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	869.669	799.704	847.275
---	----------------	----------------	----------------

SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	135.115.000	128.358.079	127.981.323
---	--------------------	--------------------	--------------------

Oppstilling av endringer i egenkapital

Varig Forsikring Valdres						
Kroner	Naturskadefond	Garantifordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./-eiend.	Annent opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2017	20.352.953	1.052.888	7.000.000	(783.034)	65.502.868	93.125.675
1.1.-31.03.2018						
Resultat før andre resultatkomponenter	415.889	-	-	-	278.987	694.876
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				-	-	-
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				-	-	-
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet				-	-	-
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	-	-	-
Totalresultat	415.889	-	-	-	278.987	694.876
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte						
Til / fra andre fond						
Egenkapital 31.03.2018	20.768.842	1.052.888	7.000.000	(783.034)	65.781.855	93.820.551
1.1.-31.12.2018						
Resultat før andre resultatkomponenter	1.321.351	12.545	-	-	(320.033)	1.013.863
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				(1.718.967)	-	(1.718.967)
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				429.743	-	429.743
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet				(1.289.224)	-	(1.289.224)
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	(1.289.224)	-	(1.289.224)
Totalresultat	1.321.351	12.545	-	(1.289.224)	(320.033)	(275.361)
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					(2.831.503)	(2.831.503)
Til / fra andre fond			(2.831.503)		2.831.503	
Egenkapital 31.12.2018	21.674.304	1.065.433	4.168.497	(2.072.258)	65.182.835	90.018.811
1.1.-31.03.2019						
Resultat før andre resultatkomponenter	117.054	-	-	-	6.226.836	6.343.890
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				-	-	-
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				-	-	-
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet				-	-	-
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	-	-	-
Totalresultat	117.054	-	-	-	6.226.836	6.343.890
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte						
Til / fra andre fond						
Egenkapital 31.03.2019	21.791.358	1.065.433	4.168.497	(2.072.258)	71.409.671	96.362.701

Kontantstrøm

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	1.1.-31.03.2019	1.1.-31.03.2018	1.-31.12.2018
Innbetalte premier direkte forsikring	6 640 340	6 936 014	22 955 321
Utbetalte gjenforsikringspremier	-3 188 722	-3 692 512	-7 356 320
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir forsikring	-1 094 189	-1 014 830	-5 314 694
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	0	0	0
Betalte driftskostnader	396 938	-553 954	-5 947 925
Netto finansinntekter	-26 798	-62 947	578 711
Betalte skatter	-2 369 369	-862 204	-2 369 369
Utbetalt utbytte/vedtatt kundeutbytte	-3 249 618	-3 169 882	-3 169 882
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-2.891.417	-2.420.316	-624.158
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:			
Netto kontantstrøm lån til kunder mv.	83 046	243 742	2 353 986
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	-800 000	-2 400 000	-691 606
Netto kontantstrøm av rentebærende verdipapirer	994 245	2 434 585	-1 520 181
Netto kontantstrøm av sertifikater	0	0	0
Netto kontantstrøm av eiendom	-1 014	-2 558	408 363
Netto kontantstrøm av andre verdipapirer med kort løpetid	0	0	0
Netto kontantstrøm andre kredittinstitusjoner	0	0	0
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv	0	0	0
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler	0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	276.277	275.769	550.562
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:			
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	0	0	0
Utbetalinger i.f.m. skadeforsikr selskapenes garantiordning	0	0	0
Innbetalinger i.f.m. Skadeforsikr selskapenes garantiordning	0	0	0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0	0
Netto kontantstrøm for perioden	-2.615.140	-2.144.546	-73.596
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-2 615 140	-2 144 547	-73 597
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens beg	10 877 797	10 951 394	10 951 394
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	8.262.658	8.806.847	10.877.797
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter			
Innskudd hos kredittinstitusjoner	227 799	43 014	57 995
Kontanter og bankinnskudd *	8 034 858	8 763 833	10 819 802
Sum kontanter og kontantekvivalenter	8.262.658	8.806.847	10.877.797
* Herav bundet på skattetrekkskonto	620 067	616 409	620 067

NOTER

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet pr. 1.kvartal 2019, som er avsluttet 31.03.2019, er utarbeidet etter de samme regnskapsprinsipper som er lagt til grunn i årsregnskapet for 2018.

Regnskapet pr. 1.kvartal 2019 er utarbeidet i samsvar med IAS34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap, og bør leses i sammenheng med regnskapet for 2018.

Nye standarder vedtatt

Varig Forsikring Valdres implementerte IFRS 16 1.januar 2019 og det var vesentlige implementeringseffekter på balansen. Se note 6 for ytterligere detaljer.

Nye standarder og fortolkninger ennå ikke vedtatt

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utstedt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2019, og har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for foretaket er angitt nedenfor. Foretaket planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioder som begynner på eller etter 1. januar 2018. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko, presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet mulighet til å utsette ikrafttredelsesdato for IFRS 9 til 1.januar 2021. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til eksisterende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter.

Varig Forsikring Valdres er et forsikringsforetak og har besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)

IFRS 17 Forsikringsavtaler etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger av utstedte forsikringskontrakter. IFRS 17 er en kompleks standard som inneholder noen grunnleggende forskjeller i forhold til gjeldende regnskapsføring av måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. Forsikringskontrakter vil bli innregnet til en risikjustert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer pluss et beløp som representerer uopptjent resultat i gruppen av kontrakter (kontraktsmessig servicemargin). Hvis en gruppe av kontrakter er eller blir tapsgivende, vil tapet innregnes umiddelbart. Forsikringsinntekter, forsikringskostnader og finansielle forsikringsinntekter eller utgifter vil bli presentert separat. IFRS 17 trer i kraft 1. januar 2022. Standarden forventes å påvirke foretakets regnskap gjennom en vesentlig endring av måling og presentasjon av inntekter og kostnader.

Basert på våre foreløpige vurderinger og basert på foretakets nåværende virksomhet, vil andre endringer i standarder og tolkningsuttalelser ikke ha vesentlig effekt.

Utarbeidelse av delårsregnskap innebærer anvendelse av vurderinger, estimater og forutsetninger som påvirker bruk av regnskapsprinsipper og beløp som er innregnet for eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader. De faktiske resultatene kan avvike fra disse estimatene. De mest vesentlige vurderingene som er involvert i anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper og de viktigste kildene til usikkerhet i estimatene, er de samme som foreligger i forbindelse med utarbeidelse av delårsrapporten som i årsrapporten for 2018.

All finansiell informasjon er presentert i hele kroner, med mindre annet er angitt.

Det er ikke gjennomført full eller begrenset revisjon av delårsregnskap og delårsberetning.

2. Transaksjoner med samarbeidende selskaper

Varig Forsikring Valdres mottar provisjon for salg av forsikringer fra Gjensidige Forsikring ASA, Gjensidige Pensjonsforsikring AS og Gjensidige Bank ASA.

Gjensidige Forsikring ASA yter tjenester på flere områder som vi betaler godtgjørelse for. I resultatregnskapet er disse kostnadene inkludert i Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader.

3. Segment

Varig Forsikring Valdres tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske konsesjonsområde.

4. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)
- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteavtaler og valutaswapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonspringsmodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt på bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Børsnoterte ansvarlige lån

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.
- Rentebærende forpliktelser (bankdrift) målt til virkelig verdi. De rentebærende forpliktelsene verdsettes basert på observerbare rentekurver.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontantstrømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.
- Varig Forsikring Valdres egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler og rentebærende verdipapirer som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

	Balansført verdi 31.03.2019	Virkelig verdi 31.03.2019	Balansført verdi 31.03.2018	Virkelig verdi 31.03.2018
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	40.525.648	40.525.648	36.895.286	36.895.286
Rentebærende verdipapirer	48.748.294	48.748.294	45.851.968	45.851.968
Utlån og fordringer				
Utlån (til amortisert kost)	1.393.863	1.393.863	2.888.750	2.888.750
Andre finansielle eiendeler	514.500	514.500	514.500	514.500
Andre fordringer	2.698.999	2.698.999	3.004.400	3.004.400
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	862.500	862.500	585.938	585.938
Kontanter og bankinnskudd (inkl. drift)	8.276.306	8.276.306	8.806.847	8.806.847
Sum finansielle eiendeler	103.020.111	103.020.111	98.547.689	98.547.689
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Andre forpliktelser	6.278.143	6.278.143	8.333.152	8.333.152
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring	3.188.722	3.188.722	3.692.512	3.692.512
Pålopte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	869.669	869.669	799.704	799.704
Forpliktelser innen konsernet	0	0	0	0
Forpliktelser til kredittinstitusjoner	0	0	583.315	583.315
Sum finansielle forpliktelser	10.336.534	10.336.534	13.408.683	13.408.683

Verdsettelseshierarki 31.03.19	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat				
Aksjer og andeler	37.953.322	0	2.572.326	40.525.648
Norske aksjer - lokale investeringer			2 235 540	2 235 540
Norske aksjefond	14 877 193			14 877 193
Utenlandske aksjefond	23 076 129			23 076 129
Privat equity			336 786	336 786
Obligasjoner	48.748.294			48.748.294
Pengemarked	18 048 225			18 048 225
Norske obligasjoner	30 700 069			30 700 069
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost	1.393.863	0	0	1.393.863
Utlån	1 393 863			1 393 863

Verdsettelseshierarki 31.03.18	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat				
Aksjer og andeler	36.150.969	0	1.258.817	37.409.786
Andre finansielle eiendeler			514.500	514.500
Norske aksjer - lokale investeringer			166.500	166.500
Norske aksjer	23.500.818			23.500.818
Utenlandske aksjer	12.650.151			12.650.151
Privat equity			577.817	577.817
Obligasjoner	45.851.968			45.851.968
Pengemarked	19.299.642			19.299.642
Norske obligasjoner	26.552.326			26.552.326
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost	2.888.750	0	0	2.888.750
Utlån	2 888 750			2 888 750

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.03.2019

	Pr. 1.1.2019	Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.03.19	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå ikke er pr. 31.03.19
Aksjer og andeler	2.166.500	69.040	0	0	0	0	2.235.540	0
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	2.166.500	69.040	0	0	0	0	2.235.540	0

Sensitivitet finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

		Sensitivitet
Aksjer og andeler	Verdifall på 10%	223.554
Rentebærende verdipapirer	Verdifall på 10%	0
Sum		223.554

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.03.2018

	Pr. 1.1.2018	Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.03.18	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå ikke er pr. 31.03.18
Aksjer og andeler	514.500	0	0	0	0	0	514.500	0
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	514.500	0	0	0	0	0	514.500	0

Sensitivitet finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

		Sensitivitet
Aksjer og andeler	Verdifall på 10%	51.450
Rentebærende verdipapirer	Verdifall på 10%	0
Sum		51.450

5. Investerings eiendommer

Ingen vesentlige endringer siden 31.12.2018.

6. Leiekontrakter

IFRS 16 krever at alle kontrakter som tilfredsstill definisjonen til en leieavtale skal rapporteres i leietakers balanse som rett-til-bruk eiendeler og leieforpliktelser. Tidligere klassifisering av leieavtaler som enten operasjonell eller finansiell leieavtale er fjernet. Kortsiktige leieavtaler (mindre enn 12 måneder) og leie av eiendeler med lav verdi er unntatt fra kravene. En leietaker skal innregne rett-til-bruk eiendelene og leieforpliktelsene. Rente-effekten av diskontering av leieforpliktelsene skal presenteres separat fra avskrivningskostnaden av rett-til-bruk eiendelene. Avskrivningskostnaden vil presenteres sammen med foretakets øvrige avskrivninger, mens rente-effekten av diskontering vil presenteres som en finanspost.

For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Dette er vurdert å være tilfelle for husleiekontrakter og leasingavtaler for biler. IT-avtaler er ikke vurdert å falle inn under IFRS 16 siden disse er basert på kjøp av kapasitet som ikke er fysisk adskilt og dermed ikke identifiserbare. Leieperioden vil bli beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet. Felleskostnader etc. vil ikke bli innregnet i leieforpliktelsen for husleiekontraktene. Diskonteringsrente for husleiekontraktene vil fastsettes ved å se hen til observerbar innlånsrente i obligasjonsmarkedet. Renten vil tilpasses de faktiske leiekontraktenes varighet etc. Diskonteringsrenten for leasingbilene vil fastsettes basert på en vurdering av hvilken lånerente foretaket ville oppnå for finansiering av biler fra et finansieringsselskap.

Foretaket har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsanvendelse, samt innregne tilhørende rett-til-bruk eiendeler til et beløp som tilsvarer leieforpliktelsen.

	31.03.2019	01.01.2019
Leieavtaler i balansen		
Eiendeler:		
Rett-til-bruk eiendel - investeringseiendom		
Rett-til-bruk eiendel - eierbenyttet eiendom	329.806	349.621
Rett-til-bruk eiendel - Anlegg og utstyr	-	-
Total	329.806	349.621
Egenkapital og forpliktelser		
Leieforpliktelser	330.862	349.621
Total	330.862	349.621
Leieavtaler i resultatregnskapet		
Avskrivning på rett-til-bruk eiendeler	-19.815	-
Rentekostnader på leieforpliktelser	-2.097	-

7. Avsetninger og andre forpliktelser

	31.03.2019	31.03.2018
Pantelån	5.218.875	7.263.762
Tapsavsetning	-3.825.012	-4.375.012
Sum	1.393.863	2.888.750

8. Betingede forpliktelser

	31.03.2019	31.03.2018
Garantier og kommittert kapital		
Brutto garantier		
Kommittert kapital, ikke innbetalt	114.200	114.200

9. Hendelser etter balansedagen

Det er ikke intrådt noen vesentlige hendelser etter balansedagen